

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 21 (3)

Izdan 1 aprila 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9836

Bokšan Slavko, inženjer, Beograd.

Fasung i sijalica za međusobni spoj sa tri ili četiri ili više kontaktnih mesta.

Prijava od 10 oktobra 1931.

Važi od 1 jula 1932.

Za osvetljenje iskorišćuju se danas fasunzi i sijalice sa dva kontakta, bilo da su sijalice snabdevene sa jednim ili sa dva svetleća končiča (vlakna). U slučajevima gde se želi u lusterima ili armaturama da iskoristi više sijalica, potrebno je predvideti onoliko fasunga koliko i sijalica. U tom slučaju može se pomoću jednog prekidača u strujnom krugu vršiti paljenje i gašenje pojedinih sijalica ili grupa sijalica po volji. Ovakvi prekidači poznati su danas pod imenom serijen-prekidača.

Poznato je da danas postoje sijalice i sa dva končiča, čije sijalično grlo ima specijalnu konstrukciju tako, da se može iskoristiti bilo jedan bilo drugi končič. Ovakve sijalice ne mogu da zamene lustere niti mogu pomoću serijen-prekidača da se pale i gase, jer je njihova konstrukcija predviđena za fasung sa dva nezavisna kontakta. Ove sijalice imaju nedostatak što moraju ili da se izvade iz fasunga ili da se izrade sa specijalnim prekidačem u sijalici da bi se omogućilo svetljenje ma kojeg končiča. Usled toga izložene su te sijalice brzom kvaru. Osim toga kod njih je nemoguće bez izvesnih izmena na samom sijaličnom grlu postići da oba končiča paralelno rade.

Predmet ovog pronalaska jeste taj, da se prostom primenom serijen-prekidača ili drugih sličnih, koji omogućuju kod današnjih lustera sa više sijalica razne kombinacije vezivanja, omogućiti da sijalice sa dva ili više končiča mogu da svetle po volji, bilo sa jednim ma kojim, bilo istovremeno sa dva ili više končiča. Za tu svrhu predviđaju se sijalice sa dva ili više končiča i sa

sijaličnim grlom sa tri ili više nezavisnih kontakta. Da bi se ove mogle po volji paliti, predviđa se specijalan fasung i sijalično grlo sa tri ili više nezavisnih kontakta. Pomoću ovog fasunga moguće je pomenute sijalice dovesti u vezu sa pomenutim prekidačima, tako, da se može po volji paliti ma koji končič posebno ili dva ili više končiča paralelno i istovremeno.

Preimućstvo ovog fasunga jeste, da pomenute sijalice mogu potpuno da zamene lustere sa dve i više sijalica. Njime se može u običnim astalskim i noćnim lampama, vandarmima, reflektorima i drugim svetlećim telima postići isto ono, što se sada samo sa lusterima sa dva i više običnih fasunga i sijalica može postići.

Princip rada ovakvog fasunga vidi se iz priloženih slika. Slika 1 prikazuje princip fasunga sa tri kontakta, ali se isti princip može iskoristiti i za više kontakta. Slika 2, 3 i 4 prikazuju razne forme konstrukcije fasunga, ali se i razne druge forme mogu upotrebiti za ostvarenje principa.

Na slici 1 označava A serijen-prekidač, koji može biti predviđen van fasunga ili i u samom fasungu prema potrebi. B označava sprovodnik struje van prekidača, C fasung, D sijalicu, E grlo sijalice, F i H končiče. Kontakti u fasungu a, b, c u stalnom su dodiru sa kontaktima u sijaličnom grlu a_1 , b_1 , c_1 i mogu se pomoću prekidača i kontakta a_2 , b_2 dovesti u vezu sa kontaktom d_2 . Kad je prekidač obrnut tako da je d_2 u vezi sa b_2 onda su u redu kontakti b i c i pali se končič F, kad se prekidač obrne i stvori kontakt između d_2 i a_2 , b_2 , rade sva tri kontakta a, b, c i oba končiča F i H

paralelno, a kada se prekidač obrne i stvori vezu između d_2 i a_2 rade samo kontakti a , c i svetli končić H . Sijalice sa tri i više končica zahtevaju fasung i prekidač sa četiri i više kontakta.

Slika 2 predstavlja jedan primer konstrukcije, kako se može izvesti fasung i sijalica, za međusobni spoj sa tri kontaktnih mesta, a da se zadrži forma Edisonovog, odnosno Golijat ili Minjon fasunga i odgovarajućih grla.

Fasung se sastoji od porcelanskog dela A , za koji su s jedne strane utvrđena tri kontakta a , b , c , za spoj sa odgovarajućim kontaktima grla sijalica a_1 , b_1 , c_1 a sa druge strane tri kontakta a_2 , b_2 , c_2 od kojih su spojeni a sa a_2 , b sa b_2 , c sa c_2 i koji služe za priključak provodnika strujnog kola.

Kontakti a , a_1 , a_2 i c , c_1 , c_2 poznati su već iz postojećih fasunga i sijaličnih grla, samo u ovom mom slučaju dodaje se još kontakt b u fasungu i b_1 na grlu sijalice i to u vidu prstena ili dela istog (ali uvek većeg od polovine) i kontakt b_2 koji stoji u vezi sa b i koji služi za priključak provodnika strojnog kola.

Radi postizavanja istovremenog dobrog dodira između kontakta a — a_1 i b — b_1 i to nezavisno od onog ugaonog položaja sijalice prema fasungu, koji će sijalica zauzeti po njenom uvrtaњу, srednji kontakt a napravljen je kao opružni.

Porcelanski deo A sa kontaktima smešten je kao i kod postojećih fasunga u košuljicu, koja se sastoji od dva dela, spojenih međusobno zavojem i koji se održavaju u određenom prema osovinu fasunga koncentričnom položaju pomoću jednog porcelanskog prstena, smeštenog pri vrhu fasunga.

Slika 3 predstavlja skicu — jedan primer — fasunga i sijaličnog grla sa četiri kon-

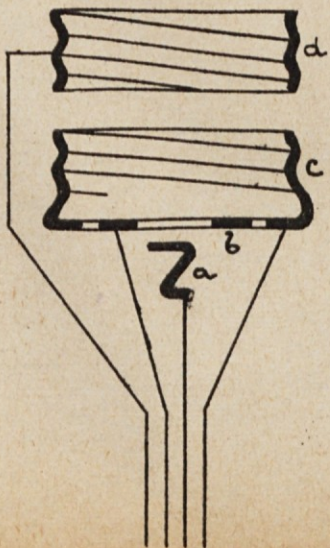
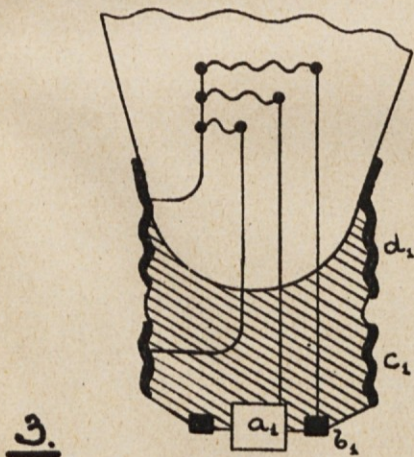
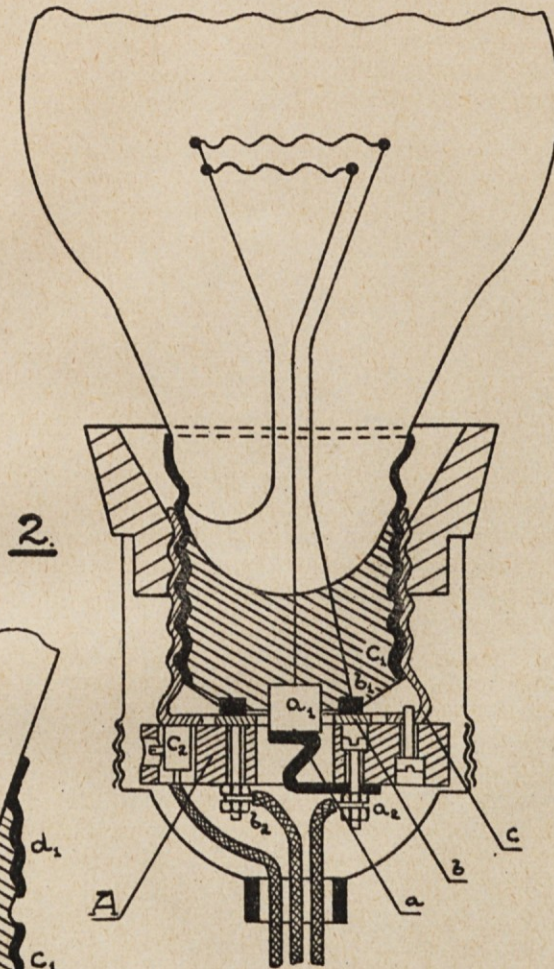
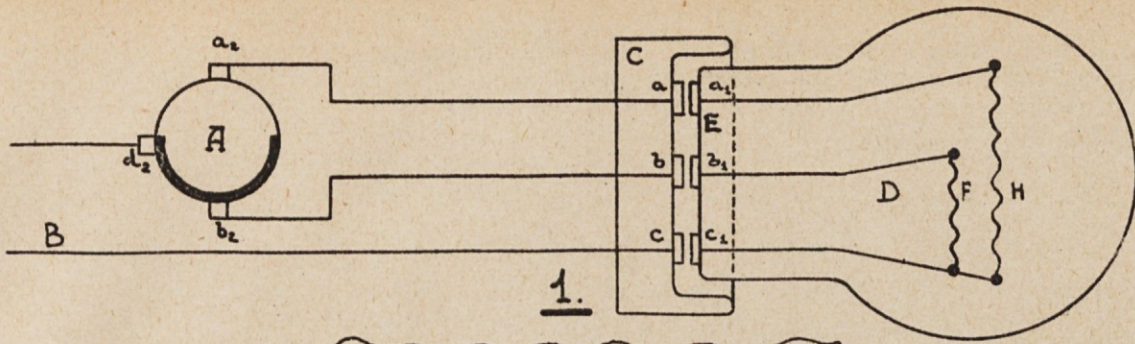
taktnih mesta, gde su d , c dva rastavljena i međusobno izolovana kontakta sa zavojem na fasungu, radi spoja sa odgovarajućim kontaktima d_1 , c_1 na grlu sijalice. Kontakti b , a namešteni su pri dnu fasunga, odnosno b_1 , a_1 pri dnu grla sijalice. Kontakt b u fasungu i b_1 na grlu sijalice napravljeni su u obliku prstena ili dela istog (ali uvek većeg od polovine). Jedan od kontakta a , b , napravljen je kao opružni.

Slika 4 predstavlja skicu fasunga sa tri kontaktnih mesta koji je već predstavljen na slici 2, samo što je ovaj kombiniran sa serijen-prekidačem, koji se nalazi u samom fasungu, odnosno u košuljici fasunga.

Patentni zahtevi:

1. Fasung i sijalica za međusobni spoj sa tri ili četiri ili više kontaktnih mesta, naznačen time, što se za spoj fasunga i grla sijalice na dnu običnog (Edisonovog, Golijat, Minjon) fasunga, kao i na grlu odgovarajućih sijalica postavlja još jedan ili više kontakta u obliku prstena ili dela istog (uvek većeg od polovine), pri čemu se srednji poznati kontakt ili i prstenasti izrađuju opružni, u cilju omogućenja istovremenog dobrog dodira srednjeg poznatog i prstenastih kontakta nezavisno od ugaonog položaja sijalice, prema fasungu, koji će sijalice zauzeti po njenom uvrtaњу u fasung.

2. Fasung i sijalica za međusobni spoj sa tri ili četiri ili više kontaktnih mesta, naznačen time, što se za spoj fasunga i grla sijalice zavojni deo običnog fasunga (Edison, Golijat i Minjon) i grla odgovarajuće sijalice deli u dva ili više posebna, međusobno izolovanih delova, koji sačinjavaju kontakte, dočim srednji kontakt pri dnu fasunga i odgovarajući kontakt pri dnu grla sijalice ostaje isti kao kod poznatih sijalica i fasunga.

4.

